

Stockholm 21 oktober 2022

## Remiss: Förslag på ny struktur av BAS-kontoplanens konton för anläggningstillgångar samt ändringar i kontona för övriga externa kostnader.

FAR har erbjudits tillfälle att lämna synpunkter över den remiss avseende *förslag på ny struktur av BAS-kontoplanens konton för anläggningstillgångar samt ändringar i kontona för övriga externa kostnader* som BAS-intressenternas Förening publicerat på sin hemsida i augusti 2022. Remissen avser bl a förslag på ny struktur av BAS-kontoplanens konton för anläggningstillgångar samt ändringar i konton för övriga externa kostnader. Remissen utgör en delremiss i ett arbete med en total översyn av kontoplanen.

FAR inleder med några övergripande kommentarer om det arbete med att uppdatera BAS-kontoplanen som bedrivs för närvarande, för att sedan kommentera de specifika frågor som ställts i remissbrevet.

### Övergripande kommentarer

I boken *BAS Redovisningssystem*<sup>1</sup> beskriver författarna (vilka var aktiva vid utvecklingen av BAS på 1970-talet), att det övergripande målet för BAS-redovisningssystemet var ”redovisningens standardisering som har betydelse på följande tre områden:

1. *Informationens jämförbarhet.* Genom redovisningens standardisering kan redovisningsinformationen göras jämförbar dels mellan olika företag och organisationer (inklusive myndigheter), och dels mellan olika branscher.
2. *Undervisningen.* Genom standardiseringen av redovisningen kan undervisningen i redovisning effektiviseras (vilket utvecklingen av BAS-kontoplanen har påvisat).
3. *IT-området.* Genom redovisningens standardisering kan utveckling av datorbaserade redovisningssystem effektiviseras. Det blir möjligt att utveckla *generella* datorbaserade redovisningssystem och datakommunikation mellan olika datorers operativsystem underlättas.

Redovisningens standardisering uppnås genom:

1. Utveckling av en *generell begreppsapparat*, som omfattar hela redovisningsområdet,

---

<sup>1</sup> Sven-Erik Johansson, Ilmar Roots, Liber AB 1996

## 2. Standardisering av informationens *klassificeringsprinciper...*”

Dessa grundpelare har varit nyckelfaktorer i den stora genomslagskraft som BAS har haft sedan sin tillkomst och alla förändringar av kontoplanen bör därmed göras mot bakgrund av grundpelarna. FAR anser att den stora förändring av BAS som föreslås inte är i linje med dessa grundpelare.

BAS-kontoplanen har traditionellt alltid haft en karaktär av smörgåsbord för att uppfylla det grundläggande kravet på standardisering, vilket har inneburit att det oftast har funnits ett passande konto för alla företag och verksamheter. Detta har bidragit till den höga graden av standardisering som kan förmodas ha lett till betydande effektivitetsvinster hos företag inom redovisnings- och revisionsbranschen, Skatteverket, programvaruföretag och Statistiska Centralbyrån. Genom den föreslagna ändringen befarar FAR att denna standardisering och effektivisering riskerar att gå förlorad. FAR har därmed svårt att se vilket motiv som finns för en sådan genomgripande förändring som föreslås.

FAR anser att större förändringar av BAS-kontoplanen bör göras med stor försiktighet och med mycket eftertanke, då betydande resurser torde ha investerats under åren, inte bara i systemstöd, utan även konteringsmallar, analysverktyg och inte minst i kunskapen hos enskilda medarbetare. Standardisering är en av alla förutsättningar för en större träffsäkerhet vid tillämpning av AI (artificiell intelligens)/RPA (Robotic Process Automation), vilket håller på, eller kommer att implementeras, i en allt större grad. I framtiden när datan är mer digital och tillgänglig kommer insikter och benchmarking vara viktiga styrinstrument för företagen vilket då ställer högre krav på jämförbarhet mellan företagen, vilket är lättare att uppfylla vid en mer standardiserad BAS-kontoplan. Det är inte bara bokföringssystemen som blir påverkade när/om BAS-kontoplanen uppdateras, då det idag är både för- och eftersystem som är integrerade med bokföringssystemet och som då kräver att tidigare gjorda investeringar behöver investeras igen. I slutändan är det därför Sveriges alla företag som kommer få betala för denna investering som är innebörden av förslagen uppdatering av BAS-kontoplanen.

FAR har förstått att ett skäl att göra en mer genomgripande förändring har varit att undvika ”glapp” i huvudkontonummerserien. FAR har dock ej erfart att dessa ”glapp” har varit besvärande för företagen eller andra intressenter utan det har istället möjliggjort för företagen att infoga egna konton som då hamnar rätt i systematiken. Innebörden av förslaget torde snarare innebära vad som kan upplevas som omotiverade kontonummerbyten.

FAR anser dock att det är lämpligt att göra en översyn av BAS-kontoplanen, men att förändringarna begränsas till att lägga till och ta bort enskilda konton som behövs eller inte längre behövs. Förslag på nya konton kan vara sådana som är kopplade till hållbarhet, t ex särskilda konton i resultaträkning och balansräkning för solcellspaneler och liknande. Även det faktum att fler och fler företag kommer att upprätta en hållbarhetsredovisning under de kommande åren, gör att det kan vara av intresse för BAS att undersöka hur kontoplanen kan underlätta en sådan rapportering.

Mot bakgrund av ovanstående skulle FAR önska att BAS gör en mer genomgripande konsekvensanalys av sitt förslag, för att se om de förbättringar som föreslås är motiverade utifrån de kostnader som förväntas uppstå på grund av den föreslagna uppdateringen.

### Specifika frågor som ställts i remissbrevet - Anläggningstillgångar

1. FAR:s bedömning är att genom att slå ihop konton för immateriella tillgångar och ta bort underkonton för anläggningstillgångar, kommer det vara svårare för företagen att dokumentera sina olika anläggningstillgångar. Detta bl a mot bakgrund av att många företag använder dessa konton som ett anläggningsregister där varje konto kan representera en tillgång.

FAR anser att den nya strukturen med av-, ned- och uppskrivningar är bra för att underlätta informationssamling till noterna, men saknar konton för förvärv och avyttring.

FAR anser att det inte är önskvärt att slå ihop kontogrupperna 11 och 12, eftersom dessa specificerar olika poster i balansräkningen i årsredovisningslagen.

Vidare anser FAR att byggnadsinventarier inte ska återfinnas på två huvudkonton, eftersom detta utgör skattemässiga benämningar och BAS bör även fortsättningsvis utgå från redovisningen, dvs benämningarna i årsredovisningslagen.

Leasade tillgångar behöver inte klassificeras på två huvudkonton, utan befintligt konto bör finnas kvar då det även kan tillämpas av leasegivare (som kan tillämpa K2 varför kontot inte är ”förbjudet” enligt K2). Dessutom är det extremt ovanligt, bland annat till följd av räkenskapsenligt avskrivning, att företag redovisar finansiella leasingavtal i balansräkningen enligt K3.

FAR anser att konton för nedskrivningar i kontoklass 8 ska behållas eftersom befintlig struktur stödjer den uppställningsform som återfinns i FAR:s RedR 1. FAR anser att kontoplanen kan kompletteras med en separat kontogrupp för nedskrivningar för att möjliggöra för företag som tillämpar K2 att bokföra i enlighet med K2:s uppställningsform för resultaträkningen.

2. Konton kopplade till hållbarhet (vilket gäller hela kontoplanen och inte bara för anläggningstillgångar)
3. Se fråga 1).
4. Se fråga 1).
5. Eftersom FAR inte upprättar en egen branschkontoplan, avstår FAR från att svara på denna fråga.

### Specifika frågor som ställts i remissbrevet - Kontoklass 5 och 6

1. FAR motsätter sig att så många huvudkonton och underkonton tas bort eftersom detta motverkar möjligheten att specificera och bevaka olika typer av kostnader, alternativt innebär att företagen behöver lägga till dessa själva. Exempelvis bostadsrättsföreningar bevakar väldigt noga kontona för el och fjärrvärme, varför dessa konton inte bör tas bort.

Att ta bort huvudkonton och underkonton gör också att BAS frångår den grundläggande principen om standardisering vilket bl a försvårar jämförelse mellan företagen och ökar kraven på den som arbetar med löpande bokföring att lägga upp ”egna” konton – rätt konton och på rätt plats.

2. Underhåll av solcellsanläggningar, konton för hållbarhet.
3. Indelningen är inte ändrad förutom de egna kontogrupperna för ideella föreningar och stiftelser. FAR anser inte att kontoplanen ska anpassas till olika företagsformer på detta sätt. Det finns dessutom branschkontoplaner bland annat för insamlingsorganisationer och inom Svenska kyrkan som hanterar särarten hos dessa verksamheter.

FAR ser ingen mening med att flytta kontogrupp 68 ”Inhyrd personal” och inte heller nyttan med att ta bort huvudkonton då det är vanligt med inhyrd personal.

4. Se fråga 3).
5. Eftersom FAR inte upprättar en egen branschkontoplan, avstår FAR från att svara på denna fråga.

### Sammanfattning

Baserat på de argument som framförts ovan, anser FAR att det är olämpligt att göra så genomgripande förändringar av BAS-kontoplanen utan konsekvensanalys. FAR uppmanar dock samtidigt till fortsatt analys av behov av uppdatering. FAR anser att sådan analys och uppdatering främst ska avse enskilda konton och ske utifrån de grundläggande principer och det övergripande målet för BAS-redovisningssystemet, som återges tidigare i detta remissvar. Innan BAS-intressenternas Förening går vidare med sitt arbete att göra förändringar av BAS-kontoplanen önskar FAR ha en dialog med BAS-intressenternas Förening.

FAR



Pernilla Lundqvist

Ordförande i FAR:s Operativa grupp Finansiell rapportering Redovisning